

תקנות הטיס (מכוני הסמכה), התשל"ט-1979, 1, 2

בתוקף סמכותי לפי סעיף 30 לחוק הטיס, 1927, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: הגדרות

1. הגדרות

(תיקונים)

(התשמ"ב, התשע"ג)

בתקנות אלה -

"אוינויקה" - המערכות החשמליות והאלקטרוניות ומערכות הרדיו והמכשירים בכלי טיס;

"אחזקה עצמית" ³ - פעולות תיקון, שינוי, אחזקה, ביקורת או שיפוץ של כלי טיס, מנועי כלי טיס, פרופלרים או ציור תעופתי המתבצעות בכלי טיס הרשום על שם מבצע פעולות אלה או המופעל על ידו על פי היתר מאת המנהל;

"בדיקה כוללת של מצב ותפעול" ³ - כמשמעותה בתקנות התיעוד;

"המנהל" ³ - ראש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה או מי שהוא הסמיך;

"כלי טיס" ³ - כלי או מיתקן המיועד או המשמש לטיסה באוויר, למעט כלי טיס זעירים, כגון טיסנים וצעצועים, זולת אם קבע השר כי תקנות אלה יחולו על כלי טיס זעירים או סוג כלי טיס זעירים המסכנים את בטיחות הטיסה;

"כללי אחזקה של כלי טיס וחלקיהם" ³ - הוראות הפרק השביעי לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981;

"מכון בדק" ³ - מכון שבו עוסקים בתיקון, בשינוי, באחזקה, בביקורת או בשיפוץ של כלי טיס, מנועי כלי טיס, פרופלרים או ציוד תעופתי;

"מפעיל" - מחזיק ברשיון הפעלה מסחרית של כלי טיס שניתן לפי חוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג-1963;

"מפקח" - מפקח שמונה לפי סעיף 94 לחוק הטיס, התשע"א-2011;

"מכון הסמכה" מכון בדק שהורשה, לפי תקנות אלה, לקיים מרכז הדרכה לצורך הסמכתם של טכנאים לבדק כלי טיס, או מפעיל שרשיון ההפעלה שניתן לו מאת שר התחבורה מתיר ניהולו של מרכז הדרכה כאמור; "נסיון מקצועי" - נסיון מקצועי בביצוע עבודות אחזקה, תיקון, שינוי או שיפוץ בשטח התמחותו המקצועית של טכנאי לבדק כלי טיס, המבוצעות בכלי טיס, מנוע או ציוד, אם ביצוע תפקידי פיקוח או השגחה ישירה על ביצוע עבודות אלה או הדרכה בביצוע עבודות אלה;

"פ.א.ר." ⁴ - תקנות התעופה הפדראליות של ארצות-הברית של אמריקה שעותק מהן מופקד לעיון במינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה;

"פרופלר" - פרופלר של כלי טיס;

"ציוד תעופתי" ⁴ - אבזר, מכשיר, מערכת או חלק אחר של כלי טיס;

"רשיון" - רשיון למכון הסמכה;

"רשיון טכנאי לבדק כלי טיס" ⁴ - רשיון טכנאי לבדק כלי טיס סוג 2 או סוג 1 ורשיון טכנאי לבדק כלי טיס סוג 2 מוגבל או סוג 1 מוגבל שניתנו לפי תקנות הרישוי;

"שינוי גדול" ⁴ - שינוי שאינו מפורט במיפרטים של כלי הטיס, של מנוע כלי הטיס או של הפרופלר ואשר -

(1) עשוי לשנות באורח משמעותי משקל, איזון, חוזק מבנה, ביצועים, פעולת יחידת כוח, איפיוני טיסה או תכונות אחרות המשפיעות על כושר טיסה; או

(2) אינו מתבצע לפי נהלי עבודה מקובלים או בפעולות אלמנטריות;

"שינוי זעיר" ⁴ - שינוי שאינו שינוי גדול;

"תיקון גדול" ⁴ - תיקון אשר -

(1) אינו מתבצע לפי נהלי עבודה מקובלים או בפעולות אלמנטריות; או

(2) אם הוא מבוצע שלא כהלכה, עשוי לשנות באורח משמעותי משקל, איזון, חוזק מבנה, ביצועים, פעולת יחידת כוח, איפיוני טיסה או תכונות אחרות המשפיעות על כושר טיסה;

"תיקון זעיר" ⁴ - תיקון שאינו תיקון גדול;

"תקנות הרישוי" - תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981;

"תקנות התיעוד" ⁴ - תקנות הטיס (נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), התשל"ז-1977.

פרק שני: כללי

2. איסור הפעלה ללא רשיון

(תיקון התשע"ג)

(א) לא יפעיל אדם מכון הסמכה, אלא על פי רשיון מאת המנהל ובהתאם לתנאי הרשיון ולהגדרים המפורטים בו.
(ב) לא יתחזה אדם ולא יפרסם בכל דרך שהיא, שהוא מחזיק ברשיון מכוני הסמכה, אם לא ניתן לו רשיון כאמור, או כי ברשיונו כלול הגדר שאינו כלול בו.

3. בקשה לרשיון

(תיקון התשע"ג)

בקשה לרשיון תוגש למנהל בכתב ויפורטו בה כל אלה:

(1) שם המבקש ומענו; היה המבקש תאגיד, יצורפו לבקשה העתקים של מסמכי ההתאגדות;

(2) פירוט ההגדרים המבוקשים;

(3) פרטים בדבר המספר המשוער של העובדים שהמבקש יעסיק ופירוט שטחי התמחותם המקצועית;

(4) כל מידע נוסף שנדרש בפרק הרביעי, הכל בהתאם לסוג הרשיון הנדרש.

4. סירוב ליתן רשיון

המנהל רשאי לסרב ליתן רשיון או הגדר אם לפי שיקול דעתו אין המערך הארגוני או המערך הטכני שהציע המבקש מבטיח עמידה בדרישות תקנות אלה.

5. תוקף הרשיון

(א) הרשיון יהא תקף כל עוד לא בוטל או הותלה בידי המנהל.

(ב) בוטל או הותלה הרשיון, יחזיר המחזיק בו את הרשיון למנהל תוך 10 ימים מהיום שבו נשלחה אליו הודעת המנהל בדבר ההתליה או הביטול.

6. ערר

(תיקון התשע"ג)

(בוטלה).

7. הצגת הרשיון

(תיקון התשע"ג)

המחזיק ברשיון יציג לראווה את הרשיון וההגדרים שבו במקום נראה לעין במכון ההסמכה.

8. העברת הרשיון

(תיקון התשע"ג)

(א) לא יעביר אדם רשיון לאחר בכל דרך שהיא ולא ירשה לאחר להחזיק או לנהל מכון הסמכה על פי הרשיון שניתן לו אלא לפי היתר בכתב ומראש מאת המנהל; נתן המנהל בכתב ומראש הסכמתו כאמור, יוחזר הרשיון למנהל לשם הכנסת השינוי הדרוש.

(ב) ניתן רשיון למכון הסמכה לתאגיד, לא תועבר השליטה בתאגיד, אלא באישור בכתב ומראש מאת המנהל; לא ניתן האישור - בטל הרשיון.

9. בקשה לקבלת הגדר נוסף או לשינוי בהגדר

(א) מחזיק ברשיון, המבקש להכניס שינוי בהגדר שברשיונו או המבקש לקבל הגדר נוסף, יגיש למנהל בקשה בכתב בצירוף מידע המתייחס למבנים, למיתקנים, לציוד הבדיקה, למערכי הידיעות, למבקרים ולצוות העובדים העומדים לרשותו לצורך ההגדר הנוסף המבוקש.

(ב) אישר המנהל את הבקשה, ימציא המבקש למנהל את הרשיון לשם הכנסת השינוי שאושר.

9א.

הסכמת המנהל לשינויים במכון בדק

5

(תיקונים)

התשל"ט, התשע"ג

(א) מחזיק הרשיון לא יבצע כל פעולה מהפעולות המנויות להלן אלא אם קיבל את הסכמת המנהל בכתב ומראש:

(1) העתקת מיבני מכון הבדק או מיתקניו ממקומם למקום אחר;

(2) הכנסת שינוי מהותי בשיטות פיקוח האיכות וביקורת;

(3) החלפת הממונה על פיקוח איכות וביקורת.

(ב) על מחזיק הרשיון להודיע בכתב ומראש למנהל על החלפתם של הממונה על האחזקה ושל המהנדס הראשי של מכון הבדק.

10. סמכויות המנהל

המנהל רשאי לבטל את הרשיון או כל הגדר המצויין בו או להתלותם אם מצא מכון ההסמכה מופעל שלא בהתאם לתנאי הרשיון או שלא בהתאם להוראות תקנות אלה.

11.
סמכויות מפקח
6

(א) מפקח רשאי להיכנס בכל עת למכון בדק, למכון הסמכה או למיתקן אחזקה עצמית על מנת לבדוק אם נתקיימו הוראות תקנות אלה.

(ב) הודיע מפקח בכתב למחזיק הרשיון על ליקוי או על פגם שנתגלה במהלך הבקורת, יתוקן הליקוי או הפגם במהירות האפשרית, אלא אם קיבל מחזיק הרשיון ארכה בכתב לביצוע התיקון מאת המפקח או המנהל.

7 פרק שלישי: מכון בדק

12. בקשה לרשיון מכון בדק

(א) המבקש רשיון למכון בדק ימציא למנהל בכתב, לפי דרישתו, חוברת תיאור מכון הבדק שעליו מבוקש הרשיון; החוברת תכיל פרטים אלה:

- (1) סוגי השירותים שיוצעו לציבור;
 - (2) המערך הארגוני המוצע;
 - (3) עבודות הבדק שיבוצעו באמצעות קבלן שלא במסגרת מכון הבדק;
 - (4) המבנים, המיתקנים וציוד הבדיקה העומדים לרשות המבקש כמפורט בתקנות 17 ו-23.
- (ב) המבקש ימציא למנהל, לפי דרישתו, ספר עזר של נהלי עבודה ושל פיקוח איכות ובקורת שיכלול כל אלה:
- (1) נהלי עבודה ונהלי הוצאת אישורי שמישות ותגי שמישות לפי תקנה 27;
 - (2) נהלי זיהוי ואיחסון חמרים וציוד תעופתי;
 - (3) נהל אחזקת ציוד בדיקה לפי תקנה 23;
 - (4) נהל עדכון ספרות עזר לפי תקנה 24;
 - (5) נהל רישום מסמכים לפי תקנה 28;
 - (6) נהל דיווח על תקלות לפי תקנה 29;
 - (7) נהל מינוי מבקרים;
 - (8) נהל המפרט את השיטות הנהוגות לאימון העובדים לרבות המבקרים ולעדכון הידע המקצועי שלהם;
 - (9) נהלי פיקוח איכות וביקורת העונים על דרישות תקנה זו ועל דרישות תקנה 21.
- (ג) המבקש ימציא למנהל, לפי דרישתו -
- (1) רשימת נושאי התפקידים הבכירים כמפורט בתקנה 20(א);
 - (2) רשימת המבקרים המחזיקים ברשיון טכנאי לבדק כלי טיס;
 - (3) רשימת החותמים המוסמכים ודוגמת סימון החותמת שלהם.

. אלה ההגדרים שהמנהל רשאי ליתן למכון בדק:

(1) הגדר גוף כלי טיס:

(א) סוג 2 - מנועי בוכנה של 400 כוח סוס או פחות;

(ב) סוג 2 - כלי טיס כבדים במשקל העולה על 5,700 ק"ג;

(2) הגדר מנוע כלי טיס:

(א) סוג 1 - מנועי בוכנה של 400 כוח סוס או פחות;

(ב) סוג 2 - מנועי בוכנה מעל 400 כוח סוס;

(ג) סוג 3 - מנועי טורבינת גז.

(3) הגדר פרופלר:

(א) סוג 1 - פרופלר בעל פסיעה קבועה או פרופלר שפסיעתו ניתנת לשינוי על הקרקע;

(ב) סוג 2 - פרופלר בעל פסיעה משתנה;

(4) הגדר רוטור;

(5) הגדר רדיו:

(א) סוג 1 - ציוד קשר לשידור ולקליטת אינפורמציה, כולל מערכות קשר-פנים, מגביר קול וקריאת ברירה

(selective calling);

(ב) סוג 2 - ציוד ניווט אלקטרוני לביצוע ניווט בנתיב טיסה או בגישה לנחיתה, פרט לציוד מכ"ם;

(ג) סוג 3 - ציוד מכ"ם, ציוד הפועל על עקרון של מכ"ם או על עקרון פעימות דופק;

(6) הגדר מכשיר:

(א) סוג 1 - מכשירים מכניים;

(ב) סוג 2 - מכשירים חשמליים;

(ג) סוג 3 - מכשירים ג'ירוסקופיים;

(ד) סוג 4 - מכשירים אלקטרוניים;

(ה) סוג 5 - מכשירי ניווט אינרציוני.

(7) הגדר אבזר:

(א) סוג 1 - אבזרים מכניים כגון: משאבות, קרבורטורים, כני נסע וחלקיהם, יחידות הידראוליות, יחידות

פניאומטיות;

(ב) סוג 2 - אבזרים חשמליים כגון: מתנעים חשמליים, וסתי מתח, מנועים חשמליים, גנרטורים, מגנטו,

משאבות דלק חשמליות;

(ג) סוג 3 - אבזרים אלקטרוניים, כגון: מגברים או וסתיים אלקטרוניים של מערכות מיזוג אוויר, של מדחס

גידוש ושל טמפרטורה.

. המנהל רשאי לתת למבקש הגדר מוגבל -

(1) לסוג מסויים בלבד של גופי כלי טיס, מנועי כלי טיס, פרופלר, רוטור, ציוד רדיו, מכשיר או אבזר, בשלמותם

או בחלקם;

(2) לביצוע עבודה הדורשת ציוד וידע מיוחדים, כדלקמן:

(א) בדיקות ללא הרס לפי סוג הבדיקה;

(ב) תחליפים טכנולוגיים כמו שיפוי מתכות, טיפול תרמי וכיוצא באלה לפי סוג התהליך;

(ג) ציוד חירום לפי סוג הציוד;

(ד) ביצוע עבודות או תהליכים שיימצאו על ידי המנהל כראויים להוצאת הגדר מיוחד.

15 הגדר מוגבל ליצרן

10

(תיקון התשע"ג)

. המנהל רשאי ליתן רשיון למכון בדק ובו הגדר מוגבל ליצרן המחזיק באחת התעודות המפורטות להלן, בלי שהמבקש יידרש להמציא מסמכים או הוכחות נוספות על אלה שהמציא לשם קבלת התעודה:

- (1) תעודת סוג, כאמור בפרק השני לתקנות התיעוד - בתנאי שברשותו של היצרן מערכת ביקורת לייצור כאמור בתקנות 43 ו-44 לתקנות התיעוד;
- (2) תעודת ייצור כאמור בפרק השביעי לתקנות התיעוד;
- (3) תעודת יצרן חלקים כאמור בפרק העשירי לתקנות התיעוד;
- (4) אישור פריט אוירונטי (אפ"א) כמפורט בפרק הארבעה-עשר לתקנות התיעוד.

16 רמת ביצוע עבודות

10

(תיקונים: התשמ"ב, התשנ"א, התשע"ג)

. כל פעולה שתבוצע במכון בדק שניתן לגבי רשיון לפי תקנות אלה במהלך האחזקה, השיפוץ או השינוי של כלי טיס, מנועי כלי טיס, פרופלרים או ציוד תעופתי שיבוצעו במכון הבדק, תבוצע בהתאם לכללי אחזקה של כלי טיס וחלקיהם כפי שקבע המנהל.

17 מבנים ומתקנים

10

(תיקונים: התשנ"א, התשס"ב, התשע"ג)

. לרשות מחזיק ברשיון יעמדו, להנחת דעתו של המנהל, כל אלה:

- (1) מיבנים ומיתקנים המתאימים לביצוע העבודות הכלולות בהגדרים המבוקשים או המפורטים ברשיון העונים על כל דרישות נהלי עבודה תקינים הנהוגים בתעשייה;
- (2) מיבנים ומיתקנים המתאימים לאיחסון נאות של חומרים, חלקים וחלפים ולהגנה עליהם; סדרי האחסנה חייבים להיות כאלה שיבטיחו הפרדה ברורה ומוחלטת בין חלקים שמישים לבין חלקים בלתי שמישים;
- (3) מיתקנים וסידורים הולמים לאיחסון נאות והגנה על חלקים ותת-מיכללים בכל שלבי ביצוע העבודה, בפני אבק, חום, גופים זרים, לחות ופגעים סביבתיים אחרים; במבנים ובמיתקנים יהיו תאורה ואוורור מספיקים ומיתקני פיקוח על טמפרטורה, אבק ולחות כנדרש לביצוע נאות של העבודה ולשמירה על בריאותם, ערנותם ויעילותם של העובדים;
- (4) סידורים מיוחדים בתוך המבנים והמיתקנים כגון מחיצות, סידורים להפרדה, גגות, סידורים לאיוורור

ולניקוז, וכל סידור נוסף אחר שהמנהל ימצא דרוש לביצוע העבודות על ידי מחזיק הרשיון;
(5) מוסך המתאים לאחסונו של אחד, לפחות, מכלי הטיס הכבדים ביותר מתוך קבוצת כלי הטיס הכלולה בהגדר.

18
צוות עובדי מכון הבדק
11

(תיקון התשע"ג)

. (א) צוות העובדים שיועסק במכון הבדק יהא במספר וברמה מקצועית התואמים את העבודות ותהליכי הביקורת שלגביהם ניתן ההגדר ואת דרישות הפיקוח על עבודות אלה.
(ב) עובד מכון בדק האחראי ישירות לפיקוח על פעולות אחזקה, שיפוץ, תיקון או שינוי או המועסק בביקורת פעולות אלה, יחזיק ברשיון טכנאי לבדק כלי טיס, תקף ובו הגדר מתאים, או באישור מיוחד מאת המנהל המסמיך אותו כחותם מוסמך כאמור בתקנה 19.
(ג) המחזיק ברשיון ובו הגדר מוגבל לעבודות מיוחדות, יעסיק עובדים בעלי ידע ונסיון מספיקים באותן עבודות שלגביהן ניתן ההגדר; ידע ונסיון כאמור יהיו מבוססים על הדרכה סדירה במפעל ייצור מתאים או על ותק בעבודה מעשית בסוג הפריט או בביצוע התהליך הנדון.

19. **חותם מוסמך**

(תיקון התשע"ג)

(בוטלה).

20
רשימת נושאי תפקידים אחראיים
11

(תיקון התשע"ג)

. (א) בידי המחזיק ברשיון תימצא רשימה מעודכנת של נושאי תפקידים אחראיים (להלן - הרשימה); הרשימה תכלול את שמות מנהלי העבודה וראשי המחלקות, שמות המועסקים בפיקוח איכות וביקורת ושמות המנהלים האדמיניסטרטיביים.
(ב) המחזיק ברשיון ינהל כרטסת אישית של כל העובדים במכון הבדק ששמן מופיע ברשימה; הכרטסת תכיל את הפרטים הבאים לגבי כל עובד:

(1) תפקידו הנוכחי והיקף תעסוקתו - בקווים כללים;

(2) משך נסיונו בסוג העבודה שהוא מבצע;

(3) פרטי תעסוקתו הקודמת, תוך ציון תפקידים, מקומות עבודה ותאריכים;

(4) סוג רשיון טכנאי לבדק כלי טיס שברשותו וההגדרים המפורטים בו.

(ג) המחזיק ברשיון יעדכן את הרשימה והכרטסת אם אירע אחד מאלה:

(1) הופסקה העסקתו של עובד ששמו כלול ברשימה;

(2) התחילה העסקתו של עובד שיש לכלול את שמו ברשימה;

(3) חל שינוי מהותי בתפקיד של עובד ששמו כלול ברשימה.

(ד) המחזיק ברשיון לא יעסיק עובד הנושא באחריות כוללת לביצוע פעולות אחזקה או שינויים ששמו אינו כלול ברשימה.

21
שיטות ביקורת
12

(תיקון התשע"ג)

. לרשותו של המחזיק ברשיון תעמוד מערכת פיקוח איכות ובקורת שתבטיח כל אלה:

- (1) בקיאות המבקרים, בהתאם לשטח פעולתם, בכל השיטות והציוד המיועדים לביצוע בדיקת האיכות או הכושר האווירי של המוצר המבוקר;
- (2) כל המיפרטים וההוראות העדכניים המתייחסים לאפיונות, הגבלות ותהליכים הנוגעים למוצר או לחלק הנבדק יעמדו לרשות המבקרים;
- (3) מיומנות המבקרים בשימוש בעזרי הביקורת השונים; כאשר המבקרים משתמשים בשיטת ביקורת מגנטית, פלאורוסצנטית או שיטת ביקורת מיוחדת אחרת - עליהם להיות מיומנים בשימוש באותה שיטה ובפיענוח הליקויים המתגלים באמצעותה;
- (4) קיומה של שיטה בדוקה של החמרים הנכנסים למכון הבדק;
- (5) קיומה של שיטת ביקורת מוקדמת של המוצר או הפריט המתקבל לביצוע כל עבודה בו למטרת גילוי פגמים או ליקויים: תוצאות בדיקה בהתאם לפסקה זו יש לרשום בטופס בדיקה מוקדמת;
- (6) קיומה של שיטה המבטיחה שלפני ביצוע כל עבודה בכלי טיס, מנוע כלי טיס או חלקיהם שהיו מעורבים בתאונה תבוצע בדיקה יסודית לגילוי נזקים נסתרים; תוצאות הבדיקה תרשמנה בטופס בדיקה המיועד לכך.

22
עידכון חוברת תיאור מכון בדק
12

(תיקונים)

התשמ"ב, התשע"ג

- (א) המחזיק ברשיון יעדכן את חוברת תיאור מכון הבדק האמורה בתקנה 12(א).
- (ב) המחזיק ברשיון יעדכן את ספר העזר של נהלי עבודה ושל פיקוח איכות וביקורת האמור בתקנה 12(ב), וישמור אותו במצב מעודכן בכל עת.
- (ג) המנהל רשאי לפטור את המחזיק ברשיון מהצורך למלא אחר הוראות תקנות משנה (א) ו-(ב).

23
חומרים וציוד בדיקה
12

(תיקונים)

התשמ"ו, התשע"ג

- (א) לרשותו של המחזיק ברשיון יעמדו חמרים, חלפים, ציוד, מיתקני בדיקה, מכשירי בדיקה וכלי עבודה מתאימים ומספיקים לביצוע יעיל של העבודות הכלולות בהגדרים המפורטים ברשיון.
- (ב) הציוד ומיתקני הבדיקה במכון יהיו אלה המומלצים על ידי יצרן הפריט שעליו מבוצעת העבודה או שווי ערך להם.
- (ג) המחזיק ברשיון יוודא שציוד הבדיקה ומיתקני הבדיקה ייבדקו ויתוחזקו בתדירות נאותה כדי שדיוק הכיול שלהם יתאים לתקנים המומלצים בידי היצרן.
- (ד) החמרים וציוד הבדיקה יימצאו במכון הבדק זולת אם הם משמשים לביצוע תהליכי עבודה בידי גורם חוץ.

24
עידכון ספרות עזר
13

(תיקון התשע"ג)

. המחזיק ברשיון יחזיק ברשותו את כל ספרי העזר, ההוראות ועלוני השירות המוצאים על ידי היצרנים לגבי פריטים המתוחזקים, המשופצים או העוברים שינוי במכון הבדק ויעדכן אותם.

25
ביצוע העבודה על-ידי גורם חוץ
13

(תיקונים)

התשנ"א, התשע"ג

. המחזיק ברשיון יהא אחראי לבדיקת שמישותו של פריט שביצוע העבודה בו או חלק ממנה נמסר על ידי המחזיק ברשיון לגורם חוץ, אלא אם גורם החוץ מחזיק אף הוא ברשיון ובו הגדר מתאים או מחזיק ברשיון מכון בדק שניתן על ידי הרשות המתאימה במדינת חוץ והוכר על ידי המנהל או אם נחתם הסכם להכרה הדדית במכוני בדק בין מדינת ישראל לבין אותה מדינת חוץ.

26
זכויות מחזיק הרשיון
13

(תיקון התשע"ג)

. (א) המחזיק ברשיון זכאי, בהתאם להגדרים המפורטים בו, לבצע בשטח מכון הבדק כל אלה:

- (1) לתחזק, לשפץ, לתקן, לערוך בקורת או לבצע שינוי בגוף כלי הטיס, מנועי כלי טיס, פרופלרים או ציוד תעופתי, בשלמותם או בחלקם;
- (2) לאשר את שמישותו של כל פריט לאחר ביצוע אחזקה, שיפוץ, תיקון, ביקורת או שינוי בו ולהחזירו לשירות;
- (3) לבצע בדיקה כוללת של מצב ותפעול של כלי טיס.

(ב) המחזיק ברשיון זכאי, בהתאם להגדרים המפורטים בו, לתחזק, לתקן, לערוך ביקורת על כל פריט, לשפצו או לבצע שינוי בו גם מחוץ לשטח מכון הבדק, אם נתקיימו כל אלה:

- (1) העבודה מתבצעת באותה צורה ובאותה רמת ביצוע כמו בשטח מכון הבדק עצמו;
 - (2) כוח האדם, ציוד הבדיקה, החמרים והנתונים הטכניים הדרושים לביצוע העבודה נמצאים במקום;
 - (3) נהלי פיקוח איכות וביקורת של מכון הבדק כוללים נהלים לעבודה מחוץ לשטח מכון הבדק.
- (ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב) לא יאשר מחזיק הרשיון את כשרו האווירי של פריט שבוצע בו תיקון גדול או שינוי גדול שלא בהתאם לנתונים טכניים שאישר המנהל.

27
אישור שמישות
14

(תיקון התשע"ג)

. (א) המחזיק ברשיון לא יתן אישור שמישות או תג שמישות לכלי טיס, מנועי כלי טיס, פרופלרים או ציוד תעופתי שעברו אחזקה, שיפוץ או שינוי, אלא אם נתקיימו שניים אלה:

- (1) הפריט שלגביו מבוקש האישור או התג נבדק על ידי מבקר מוסמך;
- (2) מסמכי האחזקה, השיפוץ או השינוי נחתמו כנדרש.

(ב) אישור שמישות או תג שמישות יינתנו כאמור בתקנת משנה (א) לאחר סיום ביצוע האחזקה, השיפוץ או השינוי.

28
ניהול רישומים ושמירתם
14

(תיקונים):

(התשמ"ו, התשע"ג)

. המחזיק ברשיון ינהל רישומים ומסמכים המפרטים את עבודות האחזקה, השיפוץ והשינוי, וישמרם, הכל כאמור בתקנה 136 לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1982; הרישומים והמסמכים כאמור יכללו את שמות מבצעי העבודה ושמות המבקרים.

29
דיווח תקלות
14

(תיקון התשע"ג)

. (א) המחזיק ברשיון ידווח למנהל, באופן שירה המנהל, על כל תקלה רצינית או על מצב של ליקוי חוזר הפוגע בכושר הטיסה של כלי הטיס או מנועו, הפרופלר או כל חלק מהם; דיווח זה יוגש למנהל תוך שבעים ושתיים שעות מעת גילוי התקלה או הליקוי החוזר; במקרה שקרתה תקלה אשר כמותה עלולה לגרום לסכנה מיידית לבטיחות הטיסה של כלי טיס אחרים מאותו סוג - יוגש הדיווח למנהל לאלתר.

(ב) דיווח המחזיק ברשיון על תקלה או על ליקוי לפי תקנות 64 עד 66 לתקנות התייעוד, או לפי דין אחר, יהא פטור מחובת דיווח לפי תקנת משנה (א).

פרק רביעי: מכון הסמכה

30. בקשה לרשיון מכון הסמכה

(תיקון התשע"ג)

לבקשה לרשיון מכון הסמכה יצרף המבקש מסמך המפרט כל אחת מאלה:

(1) השיטות והנהלים הנהוגים במרכז ההדרכה של המכון לענינים אלה:

(א) ¹⁵ הקניית ידע מקצועי לצורך קבלת רשיון טכנאי לבדק כלי טיס סוג 2 מוגבל וסוג 1 מוגבל;

(ב) קביעת הנסיון המקצועי והוכחת כושר הביצוע של עובדי מכון הבדק או המפעיל;

(ג) שמירת רמת הידע של עובדי מכון הבדק או המפעיל;

(ד) ¹⁶ הוצאה וחידוש של רשיונות טכנאים לבדק כלי טיס סוג 2 מוגבל וסוג 1 מוגבל.

(2) ¹⁷ ההגדרים שיפורטו ברשיונות טכנאים לבדק כלי טיס סוג 2 מוגבל וסוג 1 מוגבל ומערכי הידיעות

הדרושים לשם קבלת הגדרים אלה;

(3) שמות הבוחנים, פירוט הסמכותיהם, רשיונותיהם, הגדריהם ונסיונם המקצועי;

(4) ¹⁷ שמות העובדים של מבקש הרשיון שיוסמכו לחתום בשם מנהל מכון ההסמכה על המלצה ובקשה

למתן רשיונות לטכנאים לבדק כלי טיס סוג 2 מוגבל וסוג 1 מוגבל, לרבות הודעה על שינוי רשיון טכנאי לבדק

כלי טיס מוגבל, על הוספת הגדרים בו ועל הודעה על חידושו.

31. מתן רשיון והגדרי מכון הסמכה

(א) לא יתן המנהל למבקש רשיון מכון הסמכה והגדר מההגדרים המנויים בתקנת משנה (ב) אלא אם מרכז ההדרכה של המבקש עונה על צרכי ההדרכה וההסמכה שנקבעו בתקנות אלה לצורך מתן הרשיון ולצורך מתן ההגדר המבוקש.
(ב) המנהל רשאי לתת למכון הסמכה הגדר כלי טיס, הגדר מנוע, הגדר ציוד והגדר תהליכים בשטחי ההתמחות המקצועית הבאים:

- (1) מבנה כלי טיס ומערכותיו;
- (2) מנוע של כלי טיס ומערכותיו;
- (3) אבזרי כלי טיס או מנוע;
- (4) חשמל ומכשירים;
- (5) רדיו-אלקטרוניקה;
- (6) אויוניקה;
- (7) בדיקות ותהליכים מיוחדים.

32. חובות מחזיק רשיון מכון הסמכה

(תיקונים)

(התשמ"ו, התשע"ג)

מחזיק ברשיון מכון הסמכה ימלא אחר כל אלה:

- (1) יבצע את ההדרכה הדרושה לקבלת ההגדרים ויערוך מבחנים בנושאי ההדרכה, הכל בהתאם לנהלי ההדרכה ולמערכי הידיעות שאישר המנהל;
 - (2) ¹⁸ יעביר למנהל, לגבי עובד המכון שעמד בדרישות תקנות אלה ותקנות הרישוי בקשה לקבלת רשיון טכנאי לבדק כלי טיס מוגבל, בצירוף המלצתו;
 - (3) יקבל אישור מראש מאת המנהל על כל שינוי משמעותי בשיטות ובנהלי מרכז ההדרכה שלו או במערכי הידיעות של כל אחד מההגדרים המפורטים ברשיון מכון הסמכה;
 - (4) ¹⁸ יודיע למנהל על כל אלה:
- (א) שינוי ברשיון טכנאי לבדק כלי טיס מוגבל שהכניס מנהל מכון הסמכה ברשיון עובד מכון בדיק או מפעיל, הכל לפי הענין, לרבות תוספת הגדר ברשיון כאמור;
- (ב) חידוש רשיון טכנאי לבדק כלי טיס מוגבל של עובד מכון הבדיק או המפעיל, הכל לפי הענין.

פרק חמישי: אחזקה עצמית ¹⁹

33
בקשה לרשיון אחזקה עצמית
19

(תיקון התשע"ג)

. (א) המבקש רשיון אחזקה עצמית ימציא למנהל, לפי דרישתו, כל אלה:

- (1) פרטים על המבנים, המיתקנים וציוד הבדיקה העומדים לרשותו כמפורט בתקנות 17 ו-23;
- (2) פרטים בדבר כלי הטיס שיאוחזקו על ידי המבקש;
- (3) ספר עזר של נהלי עבודה ושל פיקוח איכות וביקורת, שיקלול כל אלה:

- (א) נהלי עבודה ונהלי הוצאת אישורי שמישות ותגי שמישות לפי תקנה 27;
- (ב) נהלי זיהוי ואחסון חמרים וציוד תעופתי;
- (ג) נהלי אחזקה של ציוד בדיקה לפי תקנה 23;
- (ד) נהלי עדכון ספרות עזר לפי תקנה 24;
- (ה) נהלי רישום מסמכים לפי תקנה 28;
- (ו) נהל דיווח תקלות לפי תקנה 29;
- (ז) נהל מינוי מבקרים;
- (ח) נהל המפרט את השיטות הנהוגות לאימון העובדים, לרבות המבקרים, ולעדכון הידע המקצועי שלהם;
- (ט) נהלי פיקוח איכות וביקורת לפי תקנה 21.
- (4) רשימות נושאי התפקידים הטכניים הבכירים.
- (ב) המנהל רשאי לפטור מבקש רשיון אחזקה עצמית ממילוי אחר הוראות תקנת משנה (א) כולן או מקצתן.

34
הגדרים
20

(תיקון התשע"ג)

. המנהל רשאי ליתן למבקש רשיון אחזקה עצמית הגדרים כמפורט בתקנות 13 ו-14, כולם או מקצתם.

35
חובת מחזיק הרשיון
20

(תיקון התשע"ג)

- (א) רמת ביצוע עבודות האחזקה העצמית תהיה כנדרש בתקנה 16.
- (ב) המבנים והמיתקנים שיעמדו לרשות המחזיק ברשיון יהיו כנדרש בתקנה 17.
- (ג) צוות העובדים שיועסק על ידי מחזיק הרשיון יהיה במספר וברמה מקצועית התואמים את עבודות ותהליכי הביקורת שלגביהם ניתנו ההגדרים ואת דרישות הפיקוח על ביצוע עבודות אלה.
- (ד) עובד המועסק על ידי המחזיק ברשיון כאחראי ישירות לפיקוח על עבודות אחזקה, שיפוך, תיקון או שינוי, או המועסק בביקורת פעולות אלה, יחזיק ברשיון טכנאי לבדק כלי טיס תקף ובו הגדר מתאים.
- (ה) תנוהל כרטסת אישית של כל העובדים המועסקים על ידו שתכיל את הפרטים הנדרשים בתקנה 20 (ב) ו-(ג).
- (ו) שיטות הביקורת שיופעלו על ידי מחזיק הרשיון יהיו כמפורט בתקנה 21.
- (ז) חובת עדכון שוטף של ספרי העזר של נהלי העבודה ושל פיקוח איכות וביקורת כנדרש בתקנה 22.
- (ח) החמרים וציוד הבדיקה שישמשו את המחזיק ברשיון יהיו כנדרש בתקנה 23.
- (ט) ספרות העזר שתעמוד לרשות המחזיק ברשיון וחובת העדכון יהיו כנדרש בתקנה 24.
- (י) אישור השמישות יהיה כנדרש בתקנה 27.
- (יא) ניהול הרישומים ומסמכי העבודה יהיה כנדרש בתקנה 28.
- (יב) חובת הדיווח למנהל על תקלות תהיה כנדרש בתקנה 29.

36
זכויות מחזיק הרשיון
20

(תיקון התשע"ג)

- (א) המחזיק ברשיון אחזקה עצמית זכאי, בהתאם להגדרים המפורטים בו, לבצע כל אלה:
- (1) לאחזק, לשפץ, לתקן, לערוך ביקורת או לבצע שינוי בגוף כלי הטיס, מנועי כלי הטיס, פרופלרים או ציוד תעופתי של מחזיק הרשיון, בשלמותם או בחלקם;
 - (2) לאשר את שמישותו של כל פריט לאחר ביצוע אחזקה, שיפוץ, תיקון, ביקורת או שינוי בו, ולהחזירו לשירות;
 - (3) לבצע בדיקה כוללת של מצב ותפעול של כלי טיס.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) לא יאשר מחזיק הרשיון את כשרו האווירי של פריט שבוצע בו תיקון גדול או שינוי גדול שלא בהתאם לנתונים טכניים שאישר המנהל.

21 פרק שישי: הוראות שונות

37
הוראות מעבר
21

(תיקון התשע"ג)

- (א) אדם שערב תחילתן של תקנות הטיס (מכוני בדק לכלי טיס, חלקיהם וציוד תעופתי), התשל"ז-1977, החזיק ברשיון מכון בדק, יראו אותו כאילו הוא מחזיק ברשיון מכון בדק לפי תקנות אלה.
- (ב) אדם שערב תחילתן של תקנות אלה החזיק בתעודת הסמכה למכון בדק לעניין תקנות 100 ב-105 לתקנות הרישוי, או בתעודת בית מלאכה שניתנה לו לפי תקנות הטיס (בטיחות בתעופה אזרחית), התשכ"א-1961, יראו אותו כאילו הוא מחזיק ברשיון מכון הסמכה או ברשיון לאחזקה עצמית, הכל לפי הענין.

38
ענשין
21

(תיקון התשע"ג)

. העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 1,000 שקלים או שניהם כאחד.

39
ביטולים
21

(תיקון התשע"ג)

- . תקנות הטיס (מכוני בדק לכלי טיס, חלקיהם וציוד תעופתי), התשל"ז-1977, ותקנה 24(א)(2) לתקנות הטיס (בטיחות בתעופה אזרחית), התשכ"א-1961 - בטלות.

הוראות תחילה ומעבר לתיקון התשע"ג

14. תחילה

14. (א) תחילתו של תיקון התשע"ג יהיה כמפורט להלן:

- (1) תקנה 5 ותקנה 11 לעניין תקנה 19 לתקנות העיקריות - ביום פרסומן (להלן - יום הפרסום);
- (2) תקנות 12 ו-13 - שנה מיום הפרסום;

(א) לגבי מי שברישיונו להפעלת מכון בדיק מפורט הגדר גוף כלי טיס או הגדר מנוע כלי טיס, אחד או יותר, שביום הפרסום הוא הגוף המוסמך לביצוע פעולות בדיק לגבי אווירון המופעל לפי הפרק השלושה עשר לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב 1981- (להלן - תקנות ההפעלה) - עשרים וארבעה חודשים מיום הפרסום;

(ב) לגבי מי שברישיונו להפעלת מכון בדיק מפורט הגדר גוף כלי טיס או הגדר מנוע כלי טיס, אחד או יותר, שביום הפרסום הוא הגוף המוסמך לביצוע פעולות בדיק לגבי אווירון זעיר, כהגדרתו בתקנות ההפעלה, בלבד או שהוא הגוף המוסמך לבצע פעולות בדיק לגבי דאון, כהגדרתו בתקנות ההפעלה, בלבד - ארבעים ושניים חודשים מיום הפרסום;

(ג) לגבי בעל רישיון להפעלת מכון בדיק שלא כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) - שלושים ושישה חודשים מיום הפרסום;

(4) על אף האמור בפסקה (3), לעניין מי שקיבל רישיון להפעלת מכון בדיק לפי תקנות הטיס (מכוני בדיק), התשע"ג 2012- (להלן - תקנות המכונים), לאחר יום הפרסום ולעניין בעל רישיון להפעלת מכון בדיק שקיבל רישיון מחדש לפי תקנות המכונים תקנות המכונים, בתוך התקופה הנקובה בפסקה (א)(3) עד (ג), לפי העניין, תהיה תחילתן של תקנות 1 עד 4 ו-6 עד 11 - ביום קבלת הרישיון.

(ב) בעל רישיון כאמור בתקנת משנה (א)(3) עד (ג) יגיש בקשה לקבלת רישיון מחדש לפי תקנות המכונים, שישה חודשים לפחות לפני מועד תחילת תקנות אלה לגביו, לפי העניין.

הוראות

מעבר

15. (א) בלי לגרוע מהוראות תקנה 14 לתקנות אלה, מפעיל אווירי בהפעלה מסחרית שהחזיק ברישיון לאחזקה עצמית לפי התקנות העיקריות לפני יום הפרסום, יראוהו מיום הפרסום כבעל רישיון מכון בדיק לפי התקנות העיקריות, המוגבל ברישיונו, לפי סעיף 22(ב)(3) לחוק, לבצע פעולות בדיק רק בכלי טיס הרשומים על שמו.

(ב) טייס שהוא בעלו הרשום של כלי טיס שנרשם לפי תקנה 12(ב) או (ג) לתקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), התשל"ד 1973-, שניתן לו רישיון אחזקה עצמית לפי התקנות העיקריות שביום הפרסום עמד בתוקפו, יראוהו מיום הפרסום, כבעל הגדר אחזקה עצמית לפי תקנה 218ט לתקנות הרישוי.

(ג) מי שלפני יום הפרסום אושר כחותם מוסמך לפי תקנה 19 לתקנות העיקריות והחזיק באישור תקף כאמור ביום הפרסום, יהיה זכאי, מיום הפרסום, לבצע פעולות שהיה מותר לו לבצען כחותם מוסמך לפי תקנות 129(א)(2) ו-133(1)ד לתקנות ההפעלה ולפי תקנה 18(ב) לתקנות העיקריות, יראוהו כעובד טיס לצורך החוק, והוא יהיה זכאי לבצע את הפעולות האמורות רק במסגרת מכון הבדיק שבו היה מועסק ערב יום הפרסום, ובשטח ההתמחות המקצועית שהוא שימש בו חותם מוסמך ערב יום הפרסום.

(ד) מי שלפני יום הפרסום שימש במכון בדיק שנה לפחות בתפקיד אחד מאלה:

(1) ממונה על האחזקה או מהנדס ראשי של מכון הבדיק - יכול בעל הרישיון למנותו לממונה על התחזוקה לפי

תקנה 19(א)(2) לתקנות המכונים לגבי אותו מכון בדיק, אף אם לא מתקיימות בו הוראות תקנה 20(ב)(1)(א) לתקנות המכונים;

(2) ממונה על פיקוח איכות וביקורת - יכול בעל הרישיון למנותו לממונה ניהול איכות לפי תקנה 19(א)(3) לתקנות

המכונים, לגבי אותו מכון בדיק, אף אם לא מתקיימות בו הוראות תקנה 20(ב)(1)(ב) לתקנות המכונים.

חיים לנדאו
שר התחבורה

- [1.] ק"ת 3967, התשל"ט (5.4.1979), עמ' 950.
תיקונים: ק"ת 4020, התשל"ט (27.8.1979), עמ' 1783;
ק"ת 4113, התשמ"ם (22.4.1980), עמ' 1397;
ק"ת 4317, התשמ"ב (14.2.1982), עמ' 602;
ק"ת 4934, התשמ"ו (27.5.1986), עמ' 922;
ק"ת 4934, התשמ"ו (27.5.1986), עמ' 922;
ק"ת 5356, התשנ"א (16.5.1991), עמ' 867;
ק"ת 6174, התשס"ב (11.6.2002), עמ' 816;
ק"ת 7219, התשע"ג (3.2.2013) עמ' 714 (כולל שינוי השם). לתיקון הוראות תחילה ומעבר מפורטות. ראו בסוף מסמך זה.
- [2.] הסמכת בעלי תפקידים במינהל התעופה האזרחית לביצוע התקנות, ראה ב"פ 3899, התשנ"א (4.7.1991), עמ' 3001.
- [3.] הגדרה זו מבטלת בהדרגה, ראו בהוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [4.] הגדרה זו מבטלת בהדרגה, ראו בהוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [5.] הגדרה 9 בטלה בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [6.] תקנת משנה 11(א) בטלה בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [7.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [8.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [9.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [10.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [11.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [12.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [13.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [14.] הפרק השלישי (תקנות 12-18 ו-20-29) בטל בהדרגה. ראו הוראות התחילה והמעבר בסוף מסמך זה.
- [15.] תקנת משנה 30(1)(א) בטלה החל ביום 3.2.2014.
- [16.] תקנת משנה 30(1)(ד) בטלה החל ביום 3.2.2014.
- [17.] תקנות משנה 30(2) ו-(4) בטלות החל ביום 3.2.2014.
- [18.] תקנות משנה 32(2) ו-(4) בטלות החל ביום 3.2.2014.
- [19.] הפרק החמישי והשישי (תקנות 33-39) בטלים בהדרגה. ראו הוראות תחילה ומעבר בסוף מסמך זה.
- [20.] הפרק החמישי והשישי (תקנות 33-39) בטלים בהדרגה. ראו הוראות תחילה ומעבר בסוף מסמך זה.
- [21.] הפרק החמישי והשישי (תקנות 33-39) בטלים בהדרגה. ראו הוראות תחילה ומעבר בסוף מסמך זה.
- [22.] התיקונים בסעיפים 1 עד 4 ו-6 עד 11 לתיקון משנים בעיקרם בתקנות השונות את ההתייחסות מ"מכון בדיק, מרכז הדרכה או אחזקה עצמית" (בשינויים דקדוקיים שונים) ל"מכון הסמכה".